

Van de Voorzitter

Al ruim 10 jaar is Familie als Bondgenoot de vaste onderwijspartner van Antes en andere zorgbedrijven van Parnassia Groep. Parnassia Haaglanden, Parnassia Noord Holland, Reakt, maar ook GGZ-instellingen die geen onderdeel van Parnassia Groep vormen, zoals Fivoor, weten ons te vinden.

Hoe komt dat zo? Omdat ze onze kracht kennen en waarderen: onze ervaringsverhalen! Het zijn deze verhalen die het hart van de professional raken. Verhalen die een heel ander perspectief openen waardoor de professionals de samenwerking in de triade met patiënt, professional en familie vanzelfsprekender gaan vinden.

Ik ben daar dankbaar voor. Maar ook een beetje trots dat we onze verhalen al zo lang mogen vertellen, sinds 2012 al. Dat is nodig omdat oude werkwijzen zich niet gemakkelijk laten vervangen door nieuwe. Daarom ben ik ook zo blij met 10 nieuwe Familie Ervarings Deskundigen die Antes in dienst genomen heeft. Zij ontvingen in november 2025 hun certificaat voor de succesvolle afronding van het Leertraject Familie Ervaringsdeskundigheid. Familie als Bondgenoot heeft aan de ontwikkeling van dit Leertraject meegedaan en 2 docenten geleverd: Aart Jan van der Lelij en Danella Zuidema.

Deze mooie ontwikkeling willen we stimuleren en nieuwe impulsen geven. Dat gebeurde met ons initiatief voor een prijs voor samenwerking in de triade, de FAB Triade Prijs. Verderop in deze Nieuwsbrief lees je er meer over. Twee professionals en twee Teams hebben wij onderscheiden. Wij belonen kartrekkers, doordouwers, inspirators en ontwikkelaars voor hun niet aflatende inzet om het familieperspectief te promoten! Hulde voor deze Bondgenoten!

Ook in 2026 leveren wij waar mogelijk en gewenst onze bijdragen in trainingen, workshops, klinische lessen en voorlichtingsbijeenkomsten. In deze brief lees je wat we in de afgelopen maanden hebben kunnen doen. Wij gaan daar graag mee door in het nieuwe jaar!

Mede namens de andere bestuursleden Theo Hoedemaker (secretaris) en Aart-Jan van der Lelij (penningmeester) wens ik alle lezers van deze Nieuwsbrief een vredevolle Kerst en een gezond 2026!

Arie Kars
Voorzitter FAB

Bijdragen FAB aan workshops, trainingen en bijeenkomsten in de afgelopen maanden

Onze ervaringsverhalen en ervaringskennis zijn ook voor familie en naasten van betekenis

Theo Hoedemaker

FAB-leden leveren niet alleen bijdragen aan trainingen en workshops voor zorgprofessionals. Met onze ervaringsverhalen en ervaringskennis inspireren en informeren we ook familie en naasten. Enkele voorbeelden.

Indigo Preventie organiseert enkele keren per jaar de training **Psychische kwetsbaarheid in je omgeving** voor familieleden die op zoek zijn naar steun en informatie. Tijdens één van de bijeenkomsten delen FAB-leden hun eigen ervaringen en gaan zij in gesprek over wat hen helpt en heeft geholpen in het omgaan met hun kwetsbare naaste. Voor veel deelnemers is dit vaak het moment om zelf hun verhaal te delen. Onze verhalen en informatie worden zeer gewaardeerd.

KijkopWelzijn Barendrecht en Welzijn Albrandswaard organiseerden op 8 oktober een **GGZ-avond voor mantelzorgers** van naasten met een psychische kwetsbaarheid onder het motto U staat er niet alleen voor. GGZ-mantelzorgers blijken door de welzijnsorganisaties minder goed bereikt te worden, vandaar deze speciale avond. Familie als Bondgenoot werd gevraagd om deze avond te verzorgen, informatie en ervaringen te delen en met de mantelzorgers in gesprek te gaan. Ook nu werd weer duidelijk hoeveel vragen en zorgen de mantelzorgers hebben en hoe lastig het voor hen is de juiste informatie en ondersteuning te vinden. Onze verhalen en kennis helpen dan een beetje.

Impuls voor uitvoering familiebeleid binnen Fivoor

Theo Hoedemaker en Jolly van der Velden

Het Familiebeleid van Fivoor staat maar de uitvoering door teams in de praktijk van alle dag behoeft een impuls. Hoe kunnen teams concrete stappen zetten om het triadisch werken samen met cliënt/patiënt en familie en naasten inhoud te geven? Op verzoek van Fivoor heeft Familie als Bondgenoot als antwoord op die vraag de **workshop Samenwerken met naasten** ontwikkeld. In het najaar van 2025 heeft de FAB deze workshop 6 keer gegeven.

De workshop kende een mix van kennisdeling en het gewoon doen: hoe voor je een gesprek in de triade met familie en naasten? Door te oefenen wordt duidelijk wat werkt en wat lastig is. Het FAB-ervaringsverhaal maakte steeds veel indruk en de deelnemers bewust van de belangrijke rol die familie en naasten nog dikwijls spelen in de levens van cliënten. En wat zij dan nodig hebben om het vol te houden.

Jolly van der Velden, de FAB-docent kijkt met een goed gevoel terug op deze workshop.

We hebben in totaal 70 à 75 professionals van Fivoor in de workshops gehad. In elke groep waren enthousiaste mensen die het onderwerp 'samenwerken met de familie' omarmden. Er was echter ook een zekere terughoudendheid en weerstand, gebaseerd op slechte ervaringen van familieleden die bijvoorbeeld drugs mee naar binnen proberen te nemen, onwennigheid en onterechte aannames dat binnen de forensische zorg niemand van de patiënten een goed functionerend netwerk heeft. Gedurende de dag merkten we elke keer dat deelnemers zo goed als allemaal meer bewustzijn kregen dat het ook anders kan en dat het belangrijk is en voordeel op kan leveren om wél samen te werken. Het familie-ervaringsverhaal speelde daar een grote rol in. Doordat dit verhaal de andere kant belicht -van de naasten- leverde dit veel betrokkenheid en inzicht op, waardoor mensen zich anders opstelden en aan het eind van de dag naar huis gingen met meer bewustzijn van wat er al goed gaat op de afdeling en met plannen voor wat nog beter kan, zowel persoonlijk als in het team. Eén deelnemer verwoordde het zo: 'In de ochtend zat ik hier meer vanuit mijzelf, gedurende de dag draaide dat om naar het perspectief van de naasten.'

Familie-ervaringsdeskundigen ronden hun opleiding af

Arie Kars

Zij startten allen in januari 2025: 11 medewerkers van Antes en 1 van Parnassia Groep Noord Holland. Op 13 november 2025 kwamen 10 van hen hun Certificaat in ontvangst nemen.

De bijeenkomst was één groot feest. En ik mocht in mijn rol als voorzitter van de Familieraad van Parnassia Groep regio Rijnmond met woorden van waardering en bewondering het belang van deze historische gebeurtenis onderstrepen. Deze dag markeerde voor alle geslaagden het einde van een intensief traject waarin leren en werken samen opgingen en veel van hen vroeg. In het Leertraject ging het immers niet slechts om het aanleren van nieuwe competenties, maar vooral ook om de eigen ervaringen als naaste in een nieuwe professionele context passend en effectief in te zetten.

De nieuwe FED's kwamen niet alleen: kinderen, partners, zussen en zelfs een zeer oude oma van één van de geslaagden waren erbij om te delen in de feestvreugde. En niet te vergeten Thea Stokdijk, de eerste FED die bij Antes werd aangesteld en nu tot haar tevredenheid zag dat haar werk als pionier op grotere schaal wordt voortgezet.

Voor FAB was het ook een feestje, wij hadden immers ook een aandeel in dit Leertraject. Voor de Familieraad reden tot dankbaarheid. In de afgelopen jaren heeft de Familieraad sterk aangedrongen op de aanstelling van Familie-ervaringsdeskundigen. Dat is nu gelukt en daar is de Familieraad blij mee.

FAB Triadeprijs 2025

Theo Hoedemaker

Met het symposium Familie en Naastenbeleid, Gehoord, Gezien en Gesteund op 20 november 2025 vierde de Familieraad PG Regio Rijnmond haar 10-jarig bestaan. Tijdens dit symposium heeft de FAB de FAB Triade Prijs 2025 uitgereikt. Deze Triade Prijs is bestemd voor medewerkers en teams die in het afgelopen jaar concrete initiatieven hebben ontwikkeld voor of bijdragen hebben geleverd aan het actief betrekken van familie en naasten bij de behandeling van patiënten.

De FAB Triade Prijs 2025 werd toegekend aan de volgende medewerkers en teams.

Antoinette van der Linden voor haar grote betekenis voor de ontwikkeling en borging van het Familiebeleid binnen de Parnassia Groep, de teams en afdelingen van Antes in het algemeen en het Ambulant Team Ouderen Noord in het bijzonder.

Janneke Diertens-Brouwer de Koning voor haar leidende en stimulerende rol als ambassadeur van de samenwerking met familie en naasten in de triade.

De Werkgroep Cognitieve Stoornissen, onderdeel van het Ambulante Team Ouderen Noord voor de innovatieve kracht van het team en de succesvolle samenwerking met familie en naasten in de triade.

De Medisch Psychiatrische Unit voor het enthousiaste wijze waarop het volledige team familie en naasten betreft bij de behandeling en de samenwerking met familie en naasten.

Alle prijswinnaars ontvingen een certificaat, het juryrapport en een geldprijs van 250 euro voor de medewerkers en 750 euro voor de teams.

Waarom ik lid ben van Familie als Bondgenoot

Jmelda Werleman

Familie-ervaringsdeskundige werkzaam bij Antes

Op deze foto staat Jmelda samen met Andy, op ons super leuke dagje uit met de FAB leden.

De samenwerking met de FAB vond ik al waardevol omdat het werk dat door de FAB-leden gedaan wordt, het delen van hun ervaringsverhaal, zo eerlijk vanuit het hart komt en zó kwetsbaar is dat het wel gehoord moet worden. Familie als Bondgenoot biedt een heel warm bad. Je voelt je er veilig. Het is een leuke, dynamische groep mensen met verschillende soorten familiebanden t.a.v. de (gewezen) client. Zij staan allemaal een familielid bij wanneer deze het kwetsbaarst is, met zijn of haar eigen rugzak(je). Ondanks hun eigen moeilijkheden strijden zij voor een goede samenwerking tussen zorgverleners en familie en naasten, zorgen zij voor educatie voor de FAB-leden én zorgen zij voor elkaar onderling door middel van een luisterend oor én ook met wat humor. Waarom zou je daar dan niet lid van willen zijn?

FAB-uitje 2025

Aart Jan van der Lelij

Zaterdag 4 oktober was de dag van het jaarlijkse FAB-uitje, de gelegenheid voor FAB-leden en hun partners om elkaar te ontmoeten in een ontspannen sfeer. We bezochten en dwaalden door het Rotterdams Openbaar Vervoermuseum, gevestigd in de voormalige RET-remise in Hillegersberg.

Na een tramrit vol hindernissen (bladeren op de rails, verkeerde wissels en een trambestuurder die zich buitengesloten had) volgden we in Kookstudio Koken een Spaanse Tapas-kookworkshop waar we heerlijk van hebben gegeten.

Het was een bijzondere middag en avond: de verbinding tussen stadshistorie, vervoerservaring en een culinaire belevenis in hartje Rotterdam. Een gezellig samenzijn met elkaar en met een verhaal om thuis en met anderen te delen.

Eenieder die met ons heeft samengewerkt in 2025 wensen wij een vredig 2026 en alle goeds in hun persoonlijke leven.

Namens het bestuur van Familie als Bondgenoot,
December 2025

Arie Kars, voorzitter
Theo Hoedemaker, secretaris
Aart Jan van der Leij, penningmeester

<https://familiealsbondgenoot.nl>

Wat doet de FAB:

- zorgprofessionals trainen
- ervaringsverhalen delen
- familieparticipatie stimuleren